

**LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ LAIKSI MERITUULIVOIMASTA
TALOUSVYÖHYKEALUEELLA HE 147/2024 VP**

Fortum Oyj kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa hallituksen esityksestä laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä HE 147/2024 vp Eduskunnan Talousvaliokunnalle. Haluamme kiinnittää valiokunnan huomion seuraaviin kohtiin:

1 YLEISTÄ

Ehdotettu laki merituulivoimasta talousvyöhykealueella tulee tarpeeseen ja on omiaan tukemaan merituulivoiman hankekehitystä Suomessa. Tähän menneessä lainsäädännön puute on osaltaan heikentänyt joidenkin varteenotettavien investoreiden halua lähteä kehittämään merituulivoimaa, etenkin kun maatuulivoimassa on vielä paljon hyödyntämätöntä potentiaalia. Suomen sähköntarpeen lisääntyessä tulevaisuudessa, myös merituulivoimalle on tarvetta osana laajempaa sähköntuotannon kasvua. Uusi lainsäädäntö luo tälle hyvät puitteet.

Haluamme kuitenkin huomauttaa että Suomen merialueiden merituulivoimaa koskee kolme erillistä viitekehystä alueesta riippuen; aluevesillä merituulivoiman kilpailutusta hoitaa Metsähallitus, Ahvenanmaan merialueilla Ahvenanmaan maakuntahallitus ja nyt talousvyöhykkeellä Energiavirasto. Tilanne ei ole optimaalinen. On syytä toivoa, että mainittujen viranomaisten prosessit ja toimintatavat eivät liikaa poikkeaisi toisistaan. Nyt käsittelyssä olevan hallituksen esityksen kautta tähän asiaan ei tässä yhteydessä voida vaikuttaa.

2 KILPAILUTUS

4§ 2 mom mukaan Energiavirasto voi päätöksellään järjestää saman talousvyöhykkeen merituulivoima-alueen kilpailutuksen kerran uudelleen, jos kilpailutuksen voittaja ei hae hyödyntämislupaa. Tällaisessa tilanteessa ehdotamme kuitenkin, että Energiavirastolla olisi harkintavalta aloittaa neuvottelut kilpailun toiseksi tulleen tarjoajan kanssa sen sijaan että kilpailutus olisi järjestettävä uudelleen. Etenkin tarjousten erojen ollessa pienet, tämä menettelytapa olisi hyvinkin perusteltu ja säästäisi merkittävästi aikaa ja resursseja. Energiavirasto voisi kuitenkin harkintansa mukaan päättää järjestää kilpailutus uudelleen jos se toteaa ettei ole edellytyksiä päästä tyydyttävään lopputulokseen toiseksi tulleen kanssa.

5§ 1 mom mukaan samanaikaisesti järjestettävissä kilpailutuksissa yksi tarjoaja voi voittaa vain yhden kilpailutuksen. Lakiehdotuksen tarkoitus voittajan tosiasiallisten toteutusedellytysten varmistamiseksi on sinänsä ymmärrettävä, mutta se ei huomioi kokonaiskuva. Samanaikaisesti talousvyöhykkeen merituulivoima-alueiden kilpailutuksen kanssa on mahdollista, että esimerkiksi Metsähallitus toimeenpanee omaa kilpailutustaan aluevesillä. Lisäksi Ruotsin tai muiden naapurimaiden merialueilla voi olla kilpailutuksia samanaikaisesti. Mikään laki ei estä hankeyhtiöitä osallistumasta näihin kilpailutuksiin rinnakkain ja myöskään voittamasta niitä. Rajoitus joka kohdistuu vain osaan markkinoista (Suomen talousvyöhykkeellä) ei ole perusteltavissa ja tulisi poistaa.

Kristian Rehnström

4.11.2024

3 LAKIA ALEMMAN ASTEINEN SÄÄNTELY

Kilpailutusta ja maksuja tullaan ehdotetun lain mukaan säätämään valtioneuvoston asetuksella. Tämän asetuksen valmistelu tulisi saattaa päätökseen mahdollisimman nopeasti, jotta kilpailutuksissa voidaan edetä ja hankkeita saadaan liikkeelle. Toimijoita on syytä kuulla asetuksen valmistelussa.

Kunnioittavasti

Kristian Rehnström
Yhteiskuntasuhteiden johtaja,
Renewables and Decarbonisation -liiketoimintayksikkö
Fortum Oyj